

লিৱেলিন ফুৰ্টাডো আৰু অন্যান্য

বনাম

গোৱা চৰকাৰ আৰু অন্যান্য।

১০ ছেপ্টেম্বৰ, ১৯৯৭

(ন্যায়াধীশ ড° এ. আনন্দ আৰু কে ভেংকটাস্বামী)

ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন, ১৮৯৪ :

ধাৰা ৪, ৬,১৭-ধাৰা ৬ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সময়সীমা শেষ হোৱাৰ পিছত কৰা ঘোষণা-উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত লেখ আবেদন কৰি অধিগ্ৰহণ প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা --আৰম্ভণিতে উচ্চ ন্যায়ালয়ে নাকচ কৰিলে লেখ আবেদন- ক'লে যে, যিহেতু বাস্তৱিক দাবীবোৰ বিতৰ্কিত নাছিল, ইয়াৰ প্ৰভাৱ উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিবেচনা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় আছিল - যিহেতু লেখ আবেদনখনত যুক্তিযুক্ত কথা উত্থাপন কৰা হৈছিল, সেয়েহে উচ্চ ন্যায়ালয়ে ইয়াৰ আদেশৰ সমৰ্থনত কাৰণ দিব লাগিছিল- আইন অনুসৰি নতুনকৈ নিষ্পত্তিৰ বাবে বিষয়টো উচ্চ ন্যায়ালয়লৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়।

ভাৰতৰ সংবিধান, ১৯৫০ :

অনুচ্ছেদ ২২৬-লেখ আবেদন-উচ্চ ন্যায়ালয়ে আৰম্ভণিতে নাকচ কৰিছিল- কাৰণ দিয়াৰ বাধ্যবাধকতাই স্পষ্টতা প্ৰৱৰ্তন কৰে আৰু যিকোনো মূল্যতে স্বেচ্ছাচাৰীতাৰ সম্ভাৱনাক বাদ দিয়ে বা কম কৰে -লেখ আবেদন নাকচ কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে গুৰুত্ব দিয়া কাৰণসমূহ পৰীক্ষা কৰাৰ পৰা এই আদালতে বঞ্চিত হৈছে।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ৮৫০/১৯৯৪ চনৰ।

ডব্লিউ. পি. নং ৪৭২/১৯৯৩ চনৰ গোচত গোৱাস্থিত বন্ধে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৬.১০.৯৩ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা উদ্ভব।

ধ্ৰুৱ মেহতা, এছ. কে. মেহতা, ফাজলিন আনম আৰু শ্ৰীমতী শোভা ভাৰ্মা আপীলকাৰীৰ হৈ।

প্ৰতিবাদী সকলৰ হৈ শ্ৰীমতী এ. সুভাষিনী।

আদালতৰ তলত দিয়া আদেশ দিয়া হৈছিল :

এই দেৱানী আপীল ত লেখ আবেদন নং ৪২৭/১৯৯৩ সন্দৰ্ভত, ১৯৯৩ চনৰ ২৪ আগষ্টত বম্বে উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰায়দানত উল্লেখ কৰা এটা আদেশক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে। বিবাদিত আদেশত এইদৰে লিখা আছে:-

"প্ৰত্যাহ্বান কৰা হৈছে।" ভূমি অধিগ্ৰহণ বিষয়াই দাখিল কৰা ৰিটাৰ্ণৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমি লেখজাৰী অধিকাৰ প্ৰয়োগ কৰিব নিবিচাৰো।"

আপীলকাৰীসকলৰ বিদ্বান অধিবক্তা ধ্ৰুৱ মেহতাই দাবী কৰে যে উচ্চ ন্যায়ালয়ত দাখিল কৰা ৰিট আবেদনখনত নিৰ্দিষ্ট অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল যে অধিগ্ৰহণৰ কাৰ্যবিধিসমূহ সীমাবদ্ধতাৰ বাৰৰ বাবে বিকৃত কৰা হৈছিল। ভূমি অধিগ্ৰহণ আইনখনৰ ধাৰা ৬ৰ অধীনত ঘোষণা কৰাটো অধিসূচনা প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰা এবছৰ অন্ত পৰাৰ পিছত কৰা বুলি কোৱা হৈছিল আৰু যিয়ে ধাৰা ৪ৰ অধীনত ঘোষণাৰ লগতে অধিগ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰতো বিসংগতি কৰিছিল।

বিদ্বান অধিবক্তাগৰাকীৰ মতে,

লেখ আবেদনত আপীলকাৰীসকলে এটা আবেদন এইটোও উত্থাপন কৰিছিল যে ধাৰা ৪ৰ অধীনত অধিসূচনাখন প্ৰথম প্ৰকাশৰ তাৰিখ আৰু সেই অধিসূচনা খন চৰকাৰী গেজেট ত প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ মাজত প্ৰায় এবছৰৰ অস্পষ্ট আৰু অযুক্তিকৰ ব্যৱধান আছে আৰু এই সত্যটো মনত ৰাখি যে ভূমি অধিগ্ৰহণ আইনৰ ধাৰা ১৭ৰ অধীনত জৰুৰীকালীন বিধানসমূহ প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল, সেই ব্যৱধানে ১৯৮৪ চনত কৰা সংশোধনীৰ উদ্দেশ্যকে পৰাস্ত কৰিব। উল্লেখ কৰা হৈছিল যে উচ্চ ন্যায়ালয়ত প্ৰতিবাদীসকলে দাখিল কৰা পাল্টা শপতনামা ৰ লেখ আবেদনত এই যুক্তিসমূহৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট উত্তৰ দিয়া হোৱা নাছিল কিন্তু উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠে গোচৰৰ সেই দিশটো পৰীক্ষা কৰা নাছিল আৰু সেয়েহে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান স্থায়ী কৰিব নোৱাৰি।

আমি বিদ্বান অধিবক্তা ই দিয়া যুক্তি ত জোৰ দেখা পাওঁ। উচ্চ ন্যায়ালয়ে কেৱল "ভূমি অধিগ্ৰহণ বিষয়াই দাখিল কৰা ৰিটাৰ্ণৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি" ৰিট আবেদন খাৰিজ কৰে। আমি উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই উচ্চ ন্যায়ালয়ে কি হৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি আৰম্ভণিতে লেখ আবেদন

খাৰিজ কৰি লে। যিহেতু, ভূমি অধিগ্ৰহণ বিষয়াই দাখিল কৰা ৰিটাৰ্ণত বাস্তৱিক যুক্তি বিতৰ্কিত হোৱা নাছিল, তাৰ প্ৰভাৱ উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিবেচনা কৰিব লাগিছিল। কোনো কাৰণ দিয়া হোৱা নাই আৰু এই আদালতে আৰম্ভণিতে লেখ আবেদন নাকচ কৰাৰ সময়ত উচ্চ ন্যায়ালয়ে গুৰুত্ব দিয়া কাৰণসমূহ পৰীক্ষা কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। কাৰণ দিয়াৰ বাধ্যবাধকতাই স্পষ্টতাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰে আৰু ইচ্ছাকৃততাৰ সম্ভাৱনাক বাদ দিয়ে বা যিকোনো মূল্যতে কম কৰে। যিহেতু, লেখ আবেদনত যুক্তিযুক্ত কথা উত্থাপন কৰা হৈছিল, খণ্ড বিচাৰপীঠে নিজৰ আদেশৰ সমৰ্থনত কিছু কাৰণ যিমনেই চমু নহওক কিয়, দিব লাগিছিল। চমুকৈ ক'বলৈ গ'লে লেখ আবেদনখনৰ নিষ্পত্তিৰ এক অসন্তুষ্টিজনক পদ্ধতি আছিল। আমি, সেয়েহে, বিবাদিত আদেশটোক স্থায়ী কৰিব নোৱাৰি বুলি বিবেচনা কৰোঁ আৰু এই আবেদন মানি লওঁ। আমি ১৯৯৩ চনৰ ২৪ আগষ্টৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিবাদিত আদেশ বাতিল কৰি গোচৰটো আইন অনুসৰি নতুনকৈ নিষ্পত্তি কৰিবলৈ উচ্চ ন্যায়ালয়লৈ প্ৰেৰণ কৰিলোঁ। আমি, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মাননীয় মুখ্য ন্যায়াধীশ মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যে আবেদনখন আগতীয়াকৈ নিষ্পত্তিৰ বাবে বিভাগীয় বিচাৰপীঠক দিয়া হওক।

এই আদালতে ১৯৯৪ চনৰ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীতহে দখলৰ সন্দৰ্ভত যথার্থ অৱস্থাৰ আদেশ প্ৰদান কৰিছিল। সেই অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন আদেশটো লেখ আবেদন নিষ্পত্তি নোহোৱালৈকে কাৰ্যক্ষম হৈ থাকিব।

আমি স্পষ্ট কৰি দিওঁ যে ইয়াত উল্লেখ কৰা কোনো কথাকে বিতৰ্কৰ গুণগত মানৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ মতামত প্ৰকাশ বুলি গণ্য কৰা নহ'ব।

ওপৰত উল্লেখ কৰা চৰ্ত অনুসৰি আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে। কোনো খৰচৰ আদেশ নাই।

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হল।

অনুবাদক- শ্ৰী প্ৰণৱ জ্যোতি বৰা

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়